

**Centrum pro výzkum veřejného mínění
Sociologický ústav AV ČR, v.v.i.**

Jilská 1, Praha 1

Tel.: 286 840 129

E-mail: jana.novakova@soc.cas.cz

Angažovanost občanů a zájem o politiku – únor 2014

Technické parametry

Výzkum:	<i>Naše společnost, v14-02</i>
Realizátor:	<i>CVVM, Sociologický ústav AV ČR, v.v.i.</i>
Projekt:	<i>Naše společnost – projekt kontinuálního výzkumu veřejného mínění CVVM SOÚ AV ČR, v.v.i.</i>
Termín terénního šetření:	<i>3. – 10. 2. 2014</i>
Výběr respondentů:	<i>Kvótní výběr</i>
Kvóty:	<i>Kraj (oblasti NUTS 3), velikost místa bydliště, pohlaví, věk, vzdělání</i>
Zdroj dat pro kvótní výběr:	<i>Český statistický úřad</i>
Reprezentativita:	<i>Obyvatelstvo ČR ve věku od 15 let</i>
Počet dotázaných:	<i>1081</i>
Počet tazatelů:	<i>258</i>
Metoda sběru dat:	<i>Osobní rozhovor tazatele s respondentem</i>
Výzkumný nástroj:	<i>Standardizovaný dotazník</i>
Otázky:	<i>PO.45, PV.23, PD.43</i>
Zveřejněno dne:	<i>12. března 2014</i>
Zpracovala:	<i>Jana Nováková</i>

Součástí únorového dotazníku CVVM byly otázky, které zkoumaly zájem českých občanů o politické dění doma i ve světě a jejich angažovanost na politickém a veřejném dění.

Česká veřejnost je v pohledu na politické dění obecně rozdělena na 45 % těch, kteří se o politiku zajímají (při součtu odpovědí „velmi se zajímá“ a „spíše se zajímá“), a 55 %, kteří zájem o politické dění obecně dle svého tvrzení naopak nemají (součet odpovědí „spíše se nezajímá“ a „vůbec se nezajímá“). Politické dění přímo v České republice pak zajímá 59 % občanů, 41 % o něj zájem popírá. Menšinový zájem české veřejnosti se projevuje o politické dění ve světě, kde nezájem deklaruje 63 % respondentů a jen o málo více než třetina (37 %) se o politiku ve světě podle svého vyjádření zajímá. Nejmenší zájem pak dotázaní uvádějí v případě politického dění v EU, když dvě třetiny oslovených (68 %) zájem o politické dění v EU nejeví a třetina (32 %) se o ně podle vlastních slov zajímá. Celkové výsledky ukazuje tabulka 1.

Tabulka 1: Zájem o politiku (v %)¹

	velmi se zajímá	spíše se zajímá	spíše se nezajímá	vůbec se nezajímá	ano/ne
o politické dění v naší zemi	9	50	33	8	59/41
o politiku obecně	7	38	42	13	45/55
o politické dění ve světě	4	33	41	22	37/63
o politické dění v EU	4	28	44	24	32/68

Pozn.: Dopočet do 100 % v řádcích tvoří odpovědi „nevím“.

Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, v.v.i., Naše společnost 3. – 10. 2. 2014, 1081 respondentů starších 15 let, osobní rozhovor.

Zájem o politiku deklarují ve všech případech častěji muži než ženy (rozdíly v součtech odpovědí „velmi se zajímá“ + „spíše se zajímá“ a „spíše se nezajímá“ + „vůbec se nezajímá“ činí 10 procentních bodů ve všech případech). Zájem se také zvyšuje s věkem, se stupněm dosaženého vzdělání či zlepšující se životní úrovni. Z hlediska politické orientace pak častější zájem o politiku projevují lidé, kteří se ideologicky řadí vyhraněně na pravici a v případě domácí politiky či politiky obecně i na levici. Menší zájem o politiku obecně se ukazuje u osob, které se řadí z hlediska politické orientace ke středu (67 % v součtu odpovědí „spíše se nezajímá“ a „vůbec se nezajímá“).

Z časového srovnání lze vidět (viz tabulku 2), že oproti minulému roku k významným změnám v zájmu o politické dění nedošlo a že tento zájem zůstává na shodné úrovni jako loni v únoru.

Tabulka 2: Zájem o politiku, časové srovnání (v %)

	II/05	II/07	II/08	II/09	VI/09	II/10	II/11	II/12	II/13	II/14
o politické dění v naší zemi	64/36	66/34	64/36	59/41	58/42	61/39	58/42	61/39	59/41	59/41
o politiku obecně	50/50	50/50	47/53	46/53	44/56	48/52	46/54	46/53	47/53	45/55
o politické dění ve světě	50/49	44/56	40/59	45/53	44/56	40/59	39/60	40/59	36/63	37/63
o politické dění v EU	38/61	33/66	32/68	35/64	32/68	30/70	30/70	39/60	31/68	32/68

Pozn.: Podíly velmi+spíše se zajímá a velmi+spíše se nezajímá; dopočet do 100 % tvoří odpovědi „nevím“.

Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, v.v.i., Naše společnost.

Co se týče aktivit, které občané kvůli politice vyvíjejí (viz tabulku 3), na prvním místě je sledování informací o politice v médiích. Z dotázaných 28 % uvádí, že tak činí často, dalších 35 % odpovědělo „někdy“. Druhou nejčastější aktivitou je diskutování o politice s přáteli, kde 8 % dotázaných uvádí, že na toto téma s přáteli diskutuje často, a dalších 31 % tak činí někdy. Zbývající zařazené aktivity – přesvědčování přátel, aby volili stejně jako oni, zapojování se do řešení veřejných problémů, účasti na politických shromážděních, setkávání se s politiky nebo práci pro politickou stranu se jinak než zřídka věnuje pouze malá část

¹ Otázka: „Jak moc se v současné době zajímáte a) o politiku obecně, b) o politické dění v naší zemi, c) o politické dění v Evropské unii, d) o politické dění ve světě?“

občanů a naopak většina z nich to podle vlastních slov nedělá vůbec nikdy. Nejméně uváděnou aktivitou je „práce pro politickou stranu“, kde 92 % dotázaných uvádí, že tak nikdy nečiní. U položek „přesvědčování přátel, aby volili stejně“, „účast na politických shromážděních“ a „setkávání s politiky“ odpověď „nikdy“ přesahuje 70% obyvatel.

Tabulka 3: Jak často se věnujete...? (v %)²

	často	někdy	zřídka	nikdy
sledování informací o politice v médiích	28	35	31	6
diskutování o politice s přáteli	8	31	42	19
přesvědčování přátel, aby volili stejně	2	7	18	73
zapojování se do řešení veřejných problémů	2	12	30	55
účasti na politických shromážděních	2	7	17	74
setkávání s politiky	2	6	17	74
práci pro politickou stranu	2	2	4	92

Pozn.: Dopočet do 100 % v řádcích tvoří odpovědi „nevím“.

Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, v.v.i., Naše společnost 3. – 10. 2. 2014, 1081 respondentů starších 15 let, osobní rozhovor.

Údaje v tabulkách 4a až 4g nabízejí možnost srovnání aktuálních výsledků s předešlými roky. Oproti poslednímu šetření z února 2012 došlo jen nepatrným změnám. Největší změna pak nastala u položky „sledování informací o politice v médiích“, u které o 6 procentních bodů méně respondentů uvádí odpověď „často“. Zároveň se zde zvýšil o 7 procentních bodů podíl těch, co uvádí, že tak činí zřídka. Zapojování se do řešení veřejných problémů zaznamenalo změnu v počtu odpovědí „nikdy“. Oproti roku 2012 uvádí tuto odpověď o 5 procentních bodů více respondentů.

Tabulka 4a: Sledování informací o politice v médiích

	II/02	V/02	VI/02	X/02	II/07	II/08	II/09	II/10	II/12	II/14
často	27	24	26	24	39	27	36	34	34	28
někdy	33	34	33	35	35	35	37	37	37	35
zřídka	29	30	27	29	23	27	24	23	24	31
nikdy	11	12	14	12	3	11	3	6	5	6

Pozn.: Procenta ve sloupci, dopočet do 100 % tvoří odpovědi „neví“.

Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, v.v.i., Naše společnost.

² Otázka: „Řekněte mi prosím, jak často se věnujete následujícím činnostem: a) sledujete informace o politice v médiích, b) diskutujete o politice s přáteli, c) přesvědčujete přátele, aby volili stejně jako Vy, d) zapojujete se do řešení veřejných problémů, e) zúčastňujete se politických shromáždění, f) setkáváte se s politiky, představiteli státní správy a samosprávy, g) pracujete pro politickou stranu?“

Tabulka 4b: Diskutování o politice s přáteli

	II/02	V/02	VI/02	X/02	II/07	II/08	II/09	II/10	II/12	II/14
často	14	11	13	11	9	12	10	9	9	8
někdy	36	33	37	36	36	37	34	35	32	31
zřídka	33	37	31	33	37	36	41	38	38	42
nikdy	17	19	19	20	18	15	15	17	21	19

Pozn.: Procenta ve sloupci, dopočet do 100 % tvoří odpovědi „neví“.

Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, v.v.i., Naše společnost.

Tabulka 4c: Přesvědčování přátel, aby volili stejně

	II/02	V/02	VI/02	X/02	II/07	II/08	II/09	II/10	II/12	II/14
často	2	3	2	3	2	2	1	2	2	2
někdy	8	8	10	7	7	8	5	9	8	7
zřídka	16	16	16	14	19	16	16	14	16	18
nikdy	73	72	72	75	72	73	78	74	73	73

Pozn.: Procenta ve sloupci, dopočet do 100 % tvoří odpovědi „neví“.

Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, v.v.i., Naše společnost.

Tabulka 4d: Zapojování se do řešení veřejných problémů

	II/02	V/02	VI/02	X/02	II/07	II/08	II/09	II/10	II/12	II/14
často	3	2	3	4	2	2	2	1	2	2
někdy	18	15	13	14	13	13	8	12	13	12
zřídka	32	30	28	27	33	33	28	30	34	30
nikdy	47	53	55	55	52	51	61	56	50	55

Pozn.: Procenta ve sloupci, dopočet do 100 % tvoří odpovědi „neví“.

Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, v.v.i., Naše společnost.

Tabulka 4e: Účast na politických shromážděních

	II/02	V/02	VI/02	X/02	II/07	II/08	II/09	II/10	II/12	II/14
často	2	2	3	4	2	2	1	1	1	2
někdy	11	12	9	11	8	7	5	7	8	7
zřídka	22	22	21	20	22	18	20	18	20	17
nikdy	65	64	67	65	68	73	74	74	71	74

Pozn.: Procenta ve sloupci, dopočet do 100 % tvoří odpovědi „neví“.

Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, v.v.i., Naše společnost.

Tabulka 4f: Setkávání s politiky

	II/02	V/02	VI/02	X/02	II/07	II/08	II/09	II/10	II/12	II/14
často	2	2	3	4	2	2	2	1	2	2
někdy	12	10	9	11	9	6	5	7	8	6
zřídka	21	20	18	21	19	20	17	19	19	17
nikdy	64	67	70	64	70	72	76	72	71	74

Pozn.: Procenta ve sloupci, dopočet do 100 % tvoří odpovědi „neví“.

Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, v.v.i., Naše společnost.

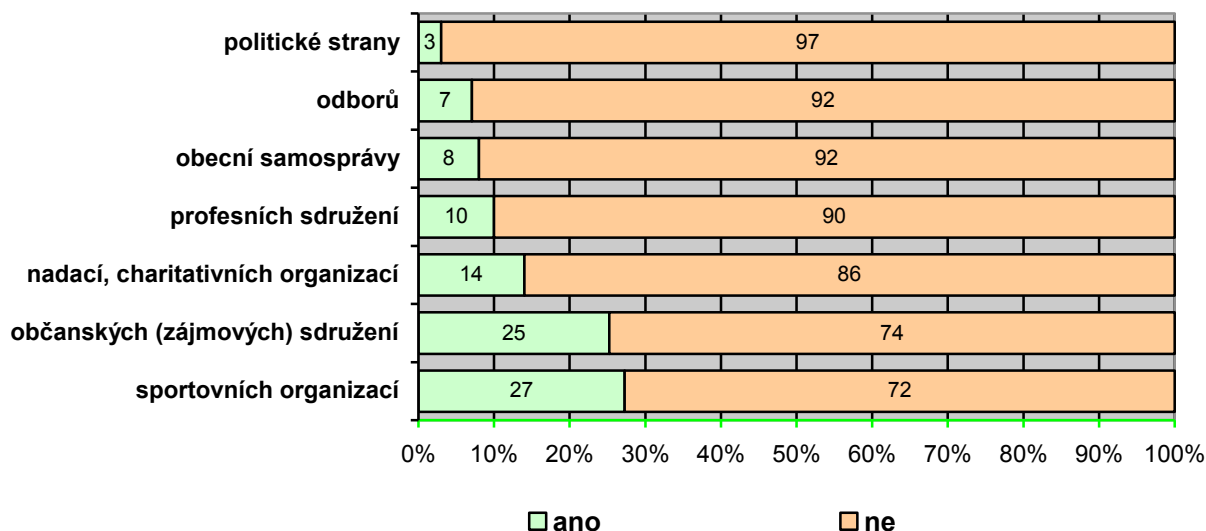
Tabulka 4g: Práce pro politickou stranu

	II/02	V/02	VI/02	X/02	II/07	II/08	II/09	II/10	II/12	II/12
často	1	1	1	3	2	2	1	1	1	2
někdy	3	3	4	5	4	3	2	2	3	2
zřídka	6	6	5	5	5	4	4	4	4	4
nikdy	90	89	90	87	89	91	93	92	92	92

Pozn.: Procenta ve sloupci, dopočet do 100 % tvoří odpovědi „neví“.

Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, v.v.i., Naše společnost.

Co se týče účasti na veřejných aktivitách, ukazuje se, že lidé se příliš těmto činnostem nevěnují (graf 1). Nejčastěji uvádí respondenti účast na činnosti sportovních organizací (deklaruje ji 27 % dotázaných) a občanských sdružení (25 %). Účast pod 10 % je uváděna u činnosti obecní samosprávy (8 %), u odborů (7 %) a nejméně u činnosti politických stran (3 %).

Graf 1: Řekněte prosím, zda se účastníte činnosti...(v %)³

Pozn.: Dopočet do 100 % tvoří odpovědi „neví“.

Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, v.v.i., Naše společnost 3. – 10. 2. 2014, 1081 respondentů starších 15 let, osobní rozhovor.

Účast na činnostech veřejných organizací častěji uvádí osoby, které se v politickém spektru orientují na pravici, a zároveň se účast zvyšuje spolu s vzrůstajícím vzděláním. Častější účast je uváděna i lidmi, co zároveň deklarují dobrou životní úroveň. Zde je ovšem opačný trend v účasti na činnostech obecní samosprávy, kterou naopak častěji uvádějí ti, co deklarují špatnou životní úroveň. Rozdíly, co se týče pohlaví, nalézáme u účasti v občanských (zájmových) sdruženích, profesních sdruženích a sportovních organizacích – zde převyšuje

³ Znění otázky: „Řekněte prosím, zda se účastníte činnosti: a) občanských (zájmových) sdružení, b) nadací, charitativních organizací, c) odborů, d) profesních sdružení, e) politické strany, f) obecní samosprávy, g) sportovních organizací?“

účasť mužů nad ženami. Ženy deklarují vyšší účast pouze na činnostech nadací a charitativních organizací. Co se týče věku, nejčastěji se účastní na činnostech v občanských a zájmových sdruženích, odborech a profesních sdruženích osoby ve věkové kategorii 45 – 59 let. Pokud se podíváme na účast na činnostech ve sportovních organizacích, nejčastěji ji uvádí respondenti v nejnižší věkové kategorii 15 – 29 let.